

kih lepih Slovenskih gor, katero je pa tako močno in to najbrž po zaslugi naših krčmarjev, da če ga popiješ tri litre na enkrat, ga boš pošteno čutil. Da se naš trg še bolj izpolni, smo na vse zadnje pritenili še mesarja. S kakšno govedino, mastno ali suho, nas bo zalagal novi mesar, bo pokazala bodočnost. Pa o smola! Kaj nam pomagajo vse drobte, katere nam nudijo zgoraj omenjeni stanovi, ko pa so nam ravno pred nosom zaprti tistega umelnika, kateri je znal na papir naslikati sv. Jurija tako lepo, da si njegovo sliko lahko prodal za tisoč dinarjev. Pa ne da bi kdo mislil, da so ga zaprli za to, ker je ponarejal denar, temveč zato, ker je slabo ponarejal.

Razpečevalce ponarejenih 1000dinarskih bankovcev prijeti! Zadnji pondeljek v jutro so aretirali malonedeljski orožniki glavnega razpečevalca ponarejenih 1000dinarskih bankovcev Alojzija Ravšla in so ga izročili v zapore v Ljutomer. Iz Ljutomera je bil odpredan Ravšl v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Zrtev alkohola. Pretresljiv in nad vse žalosten je bil prizor, ki so ga zri dni 8. t. m. prebivalci občine Pečarovi v Prekmurju. Mrtev je ležal pred njimi 47leten korenjak kmet Viktor Fekonja. Nesrečni mladič je postal žalostna žrtev alkohola. Umrl je bil prejšnji dan v Prosečki vasi in se je tam nekje napil žganja. V takem stanju se je napotil domov. Gotovo ni mislil, da je to zadnja pot v življenju in da domačije sploh ne bo več videl. Med potjo ga je zavziti alkohol napadel z vso silo in je moža večkrat podrl na trda, zmrznjena tla. Borba je bila huja. Misel na dom, strah pred smrtjo v mrazu in snegu so dajale nesrečnežu moč, da se je vedno nanovo dvignil in se zavlekel za par korakov naprej. Naposled je omagal. Padel je in ni več vstal. Zadnje sile so ga zapustile in alkohol je popolnoma zagospodoval nad njim. Smrtni boj je moral biti strašen. Najbrž se je zopet prikazal dom in v daljavi je nesrečna žrtev najbrž zagledala mrlo roko smrti, kajti še enkrat je napel mož. Po rokah in nogah se je skušal plaziti naprej in se rešiti smrti. Uiti pa ni mogel več. Drugo jutro so ga našli trdega, prezeblega, mrtvega, že blizu doma. Obraz mu je bil tako izpremenjen, da ga takoj splohi prepoznati niso mogli. O brezupnem smrtnem boju je pričala okolica. Trda tla so namreč bila vse naokoli spraskana. — Bog ve, koliko žrtev je v vrsti slanih nesrečnikov. A tudi to ve le Bog, kdaj se bo človeštvo iz takih vzgledov učilo. V prvem trenutku se vsak trese, čez nekaj dni pa teče življenje naprej v starem toku, kakor da se ni nič zgodilo!

Čudna vest iz slovenjraškega okraja. Volilni imeniki. Do 3. marca je še čas, da se uradno popravijo izven reklamacijskega postopanja volilni imeniki. Za nekatere občine slovenjraškega okraja bi se moral ta stavek davkrat podčrtati, da ga neki občinski tajnik — ime za sedaj še zamolčimo — vendar ne bo prezrl. V občinah Legen, Vrhe, Sele in Pameče so bile v volilnih imenikih pri zadnjih volitvah tolike nepravilnosti, da si večjih ne moremo misliti. Pa je tajnik teh občin dolgoletni uradnik sreskega pogarstava, ki mu mora biti zakon o volilnih imenikih prav dobro poznat. V eni izmed teh občin volilni imenik niti ni bil vpisan v potrditveni okrožni sodnji. V drugi je bilo vsled zanikarnosti občinskega tajništva mnogo reklamacij zavrnjenih, ker so manjkala potrebna dokazila. V vseh imenovanih občinah pa je bilo izpuščenih nebroj volilcev. Kje naj neki iščevo vzroka tem nepravilnostim? Menda se ne bo more preveč motiti, ako jih pripišemo izrazito SDS arskemu mišljenju tega tajnika. Vsiljuje se nam bočeš nočeš dvoje vprašanj. Prvo: Li more uradnik, zaposlen pri sreskem poglarstvu, voditi poleg svoje službe še tajništvo starih občin? Gotovo mora trpeti ena ali druga služba. Drugo vprašanje pa — res prava uganjka: Kako morejo župani, oziroma občinski zastopi, ki so z dušo in telesom v taboru SLS, imeti za tajnika moža popočno nasprotnega političnega mišljenja? Nehote nam prihaja na misel basen o kozlu, ki so ga postavili za čuvaja v zelnik.

Nesreča na odru. Huda nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne med nastopom igre »Graničarji« v Narodnem domu v Celju, kjer je bil v drugem dejanju po nesrečnem slučaju obstreljen na odru igralce g. Golob, ki je stal pre-

katerih članov pa se je temeljito preuredila. Knjižnica je dobila v lanskem letu 312 novih knjig in šteje danes 695 zabavnih, poučnih in nabožnih del in spisov. Člani se knjižnice prav pridno poslužujejo in je bilo samo tekmo lanskega leta prebranih 1492 knjig. Letos si je društvo nabavilo svoj lasten skioptični aparat. Odbor je naprosil krajevni šolski svet, da dovoli društvu za sestanke šolsko sobo, kar je isti blagohotno dovolil in za kar se mu izreka iskrena zahvala. Prvo predavanje s spremljanjem skioptičnih slik se bo vršilo dne 6. marca ob treh popoldne. Predavanje »Predpodobe in Kristusovo trpljenje« bode času primerno in pojasnjeno od 35 slik gotovo tudi zanimivo. Zato vabi odbor že sedaj k obilni udeležbi!

Rečica ob Paki. Tamburaški zbor Rečica ob Paki priredi na pustno nedeljo, dne 27. februarja v gostilni E. Stečlovnik predpustno veselico s sledočim sporedom: 1. Kateri bo? Igra v dveh dejanjih in 2. Ljubosumnost, veseloliga v enem dejanju. Igra se vršila ob 3. uri popoldne in se ponovila ob 7. uri zvečer. Vsi prijatelji tamburašev najiskreneje vabljene!

Polzela. Ljudski oder priredi v nedeljo, dne 27. februarja v dvorani gospoda Cimpermanna na 1. oziroma 2. velezanimivo in smešno komedijo s petjem v treh dejanjih »Moč uniforme«. Pred in po predstavi nastopi pevski zbor z narodnimi pesmimi. Vljudno vabimo!

Petrovce. Društvo Gospodar v Petrovcih priredi na pustno nedeljo, dne 27. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani g. Vodenika igro »Skapinove zvižake«. Igra je polna smešnih prizorov in scen, ki bodo nudili posetnikom obilo razvedrila, zato vljudno vabimo vse prijatelje naše mladine.

Celje. Iretično nedeljo je Kerkova mladina četrtič igrala »Graničarje«. V igri se tudi streljajo. Trikrat je šlo gladko, tokrat pa je dobil strel gospod Golob v oko, ki bo za vedno izgubljen. Igra so morali seveda tekoj prekiniti. Nesrečnega gosp. Goloba, ki je sin uglednega mizarkega mojstra v Gaberju pri Celju so še tisti večer prepeljali v Ljubljano. Nesreča nikdar in nikjer ne miruje.

Orlovski odsek v Celju priredi na dan sv. Jožefa dne 19. marca v veliki dvorani Narodnega doma akademijo z lepim sporedom. Odsek bo s tem prazniti, da dela, da napreduje uspešno pri v zgoji in organiziranju mladine. Vabimo vse prijatelje našega mladinskega gibanja, da se akademije udeležijo. Bog živi! Rajhenburc. I a bo zopet nekaj zanimivega pri nas. V nedeljo, dne 27. februarja priredi tukajšnje prosvetno društvo ob 3. uri

blizu puške in dobil pri strelu ves naboj smodnika v obraz, tako da mu je bilo izbito in obžgano levo oko ter nosni most strt. Tudi po vsem drugem obrazu je dobil precej hude poškodbe. Odpeljali so ga takoj v bolnico, ki ga je pustila vsled hude poškodbe na očesu takoj prepeljati v ljubljansko bolnico.

Cesta iz Luč v Solčavo se je popravljala samo za časa volitev. Ko ni bil ta pravi izvoljen, se je delo ustavilo. Ali je res to v zvezi? Govori se.

Granata ubila očeta in sina. Iz Sorice na Kranjskem nam poročajo, da je šel dne 8. t. m. 50letni Jože Gartner s Torke št. 3, vu'go Kajžler, s svojim 20letnim sinom Gašperjem sekati drva na Ratitovec proti Prtovcu, kjer je stara pot za živino na planine. Ljudje so slišali pok, domov jih ni bilo, zato so jih šli iskat. Oba so dobili mrtva, očetu sta bili roki za pestjo odtrgani in po životu je razmesarjen, sin pa je bil ranjen v srce in glavo, oba sta ležala vsak na eni strani steze. Kako je nastala nesreča? Ljudje so sumili, da sta se spr'a in pobila, drugi so menili, da so jih ustrelili divji lovci, tretji pa da jih je zmečkala skala, ki se je utrgala v gori. Orožniška patrulja je na licu mesta doglala, da sta v bukovem deblu dobila laško ročno granato, s katero sta neprevidno ravnala, da je eksplodirala in ubila očeta in sina, oba sta bila takoj mrtva. Oče je prišel zdrav iz svetovne vojne, zdaj pa je našel tako žalostno smrt visoko na Ratitovec. Čudno, da kot bivši četovodja ni

bil bolj oprezen, ko je dobil ročno granato. Ze pet in pol leta je poteklo, odkar so se Italijani umaknili iz Sorice in z Ratitovec, kjer je hotela usoda, da je prinesla municija, ki so jo takrat tako razmetavali, sedaj smrt dvema našima človekoma. Oče je vdovec, zapušča tri mladoletne hčere.

Strašna nesreča na žagi. V soboto, dne 19. t. m. se je dogodila v Sodratici na Kranjskem na žagi lesnega trgovca g. J. Oberstarja strašna nesreča. Tamkajšnji uslužbenec Karel Pavlin je hotel pognati cirkularno žago. Pri devanju jermena na kolo ga je vsled neprevidnosti ali po nesreči v bližini stoječi sosedni stroj — ki pa je bil v polnem teku — prijel za obleko, tako da je revež prišel na stroj, ki ga je pograbil s tako silo, da je bil na mestu mrtve. Stroj, ki se vrti s silno brzino, je truplo ovil okrog osi in je z nesrečno žrtvijo s tako silo butal ob bližnje tramovje, da mu je popolnoma odtrgalo obe nogi — eno v stopalu, drugo pod kolonom — in mu strgalo in skleklo vso obleko, do golega. Razbite truplo je bilo ovito okrog osi in so ga le s težavo sneli ter ga rešili strašnega stanja. Nesrečni mladenič je bil star še le 21 let. Radi svojega prikupljivega in mirnega obnašanja je bil povsod zelo priljubljen in je zato žalostna vest še bolj pretresla vsokolico.

Za Dijaško semenišče v Mariboru so nabrali: Na gostiji Bračič-Kodrič v Studenicah 100 Din in na gostiji Lepč-Kitek v Studenicah 110 Din. Bog povrni! Nabirajte za Dijaško semenišče!

Za Dijaško kuhinjo v Ptuj se je nabralo na gostiji Franc Zormana v Sakušaku 65 Din. Prisrčna hvala!

Otvoritev zasedanja oblasne skupščine v Mariboru.

Dan otvoritve obeh oblasnih skupščin v Sloveniji bo zapisan v zgodovini kot prvi mejnik v dobi osamosvojitve Slovencev. Narod je dobil z oblasnimi skupščinami v roke orožje, s katerim se bo lahko uspešno postavil po robu izžemanju in gospodarskemu izrabljanju beograjskega centralizma. Z otvoritvijo oblasnih skupščin je storjen prvi korak za doseg popolne avtonomije Slovenije, za katero se naš narod bori že vesa leta po prevratu ter je za ta boj dajal neprimerno velike žrtve.

O pomenu oblasnih skupščin se je pri nas že dovolj pisalo in govorilo za časa volitev in tudi kasneje. Oblasne skupščine pomenijo tudi po sedanjem ustroju, ki je še daleč od popolnosti, velik napredek v narodni samoupravi. S tem, da jih je državna uprava oživotvorila, je dan dokaz, da so od centralizma prepeljane bivše beograjske vlade uvidele, da je nemogoče celo državo upravljati po strogo centralističnemu načelu da se mora dati narodu prilika samoodločbe v manjših upravnih enotah.

V Beogradu so vedeli, da bodo izgubili moč, katero jim je dal centralizem, kadar začnejo delovati oblasne skupščine, čutili so pa tudi, da državno gospodarstvo čimdalje bolj propada, čimbolj se odlaša s samoupravo oblasti. Zato so tako dolgo odlagali s sklicanjem oblasnih skupščin. Šele ko je stopila v vlado SLS, je z odločnim nastopom dosegla, da so se oblasne skupščine oživotvorile.

Pomena oblasnih skupščin se je zavedalo tudi naše ljudstvo. Z ogromno večino glasov je podelilo zastopstvo najbolj preizkušeni stranki, ki je doslej vedno in povsod najboljšo zastopala koristi slovenskega naroda. SLS je dobila v mariborski oblasti dve tretjini poslancev. Ne bo lahka njihova naloga, težko delo in težki časi jih čakajo. Treba se bo boriti za čim večjo neodvisnost in moč oblasne skupščine, da poslance edino ona odločujoča moč v vseh gospodarskih in kulturnih vprašanjih, ki se tičejo mariborske oblasti. Dosedanje delo in boj SLS za neodvisnost in avtonomijo Slovenije nam je porok, da bo tudi naš klub v oblasni skupščini zastavil vse svoje moči za koristi mariborske oblasti.

Konstituiranje kluba SLS.

Poslanci SLS so dospeli po večini že v torek popoldan v Maribor. Popoldan se je vršila v tajniških prostorih na Koroški cesti prva seja kluba, na kateri je bilo izvoljeno vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen dr. Andrej V e b l e in za podpredsednika g. Marko K r a j n c, za tajnika g. Fr.

popoldne v kaplanijski dvorani pustno prireditev, ki je prav dobro zamišljena. Na sporedu sta burki: »Gospa Kordulja« in pa »Nocoj je en lep večer« ter mnogo šaljevni kupletov, mili spev okteta in razni šaljevni prizori. Vabljeni vsi prijatelji odra in petja.

St. Jurij ob juž. žel. Na dan 20. februarja in na predvečer je uprizarilo tukajšnje katoliško Prosvetno društvo v dvorani Katoliškega doma na novem društvenem odru saloigro v petih dejanjih »Revček Andrejček«. Občinstvo je do zadnjega kotička napopolnilo dvorano in je občudovalo naše korajžne fante in dekleta kot igralce, ki so tako dobro izvršili svoje vloge. Posebno lepo se je odlikoval igralec z glavno vlogo, »Revček Andrejček«. Castibamo! Korajža kaj velja! — Isti dan pa je tudi priredilo naše okolško Prosvetno društvo gasilno društvo veselico z bogatim srečolovom v prostorih gostilne gospoda Mihaela Zupanc na Selah. Toraj zabave za ta predpust je bilo dovolj. Upati je, da nas koj no Veliki noči zopet razveselijo naši treznomisleči fantje in dekleta s kakšno lepo prireditvijo! Bog živi!

St. Vid Planina. Tukajšnji Orel priredi v nedeljo, dne 27. februarja v Fruštvenem domu v St. Vidu telovadno akademijo z zelo pestrim sporedom, ki obsega več telovadnih in pevskih točk, kakor tudi deklamacije, govori itd. Pri prireditvi sodeluje tamburaški zbor iz Dobja. Začetek ob 15. uri. Vsi prijatelji in ljubitelji orlovstva k prireditvi vljudno vabljene! Bog živi! Odbor.

Viničarski vestnik.

Zborovanje viničarjev v Gornji Radgona. V nedeljo, dne 20. februarja, po drugi maši se je vršil v prostornih poslovnice sestanek gornjeradgonskih viničarjev iz vseh bližnjih krajev. Udeležba je bila številna klub budemu mrazu in vetru. Govoril je o pomenu organizacije in koristi, katerih je lahko doležen vsak organiziran viničar, naš tov. viničar Peter Rozman. Navzoči so z velikim zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem, posebno v točki o samopomoči je nastopila velika pozornost in zadovoljno pritrjevanje. K razviti naj se vsi viničarji odločeno svoje stanovske organizacije so se dosledno odzvali vsi navzoči. Takol na prvem sestanku je pristojno skoraj 100 članov izvolil se je nato pripravilnični odbor, kateri je prevzel na ožje voditi vse prireditelne dela do ustanovitve skupine, ker se bo zgodilo čimprej. Tukaj je pričakovati močne skupine,

H r a s t e l j. Zvečer se je vršila ponovna seja in nato prijateljski sestanek.

Otvoritev zasedanja skupščine.

V sredo, dne 23. t. m., zjutraj ob 8. uri, so se zbrali vsi poslanci v porotni dvorani okrožnega sodišča, kjer se vrši začasno zasedanje skupščine. Za posamezne klube so urejeni tudi posebni prostori v sobah za porotnike, sodnike in zdravnike.

V dvorani so zasedli poslanci SLS klopi spredaj. Le v zadnjih dveh klopih se je zbrala pičila opozicija in sicer na desni socialisti, v sredini samostojni demokratje in na levi radičevci. Pogled na skupino naših poslancev je prav veličasten in vsakdo je dobil utis, da bodo ti možje zastavili vse svoje moči za uspešno in koristno delo. Za zasedanje je vladalo tudi med prebivalstvom veliko zanimanje in naval na dvorano je bil tolik, da je moralo veliko županstvo izdati posebne vstopnice, ki so bile takoj razgrabljene. Galerija je bila nabito polna. Spredaj pred predsedstvom sta stali dve mizi za novinarje.

Začasno predsedstvo je prevzel najstarejši poslanec, član kluba SLS g. Miloš Levstik iz Celja. Za časna tajnika si je izbral g. Hrastelja in g. dr. Odiča. V kratkih, toda resnih besedah je nato pozdravil predsednik navzoče poslance ter jim predočil njihove dolžnosti do kralja in domovine. Njegov govor je globoko vplival na vse navzoče. Nato je izročil zastopnik upravnega sodišča predsedstvo overilne listine vseh poslancev razven liste Franca Hodoščka iz sreza Murska Sobota, kojega mandat je še sporen. Po izročitvi poverilnic se je vršila prisega, katero so izvršili vsi poslanci stoje.

Volitev predsedstva.

V smislu poslovnika je skupščina prešla na volitvenalnega predsedstva. Glasovalo se je z listki. Opozicija — socialisti, demokratje in radičevci — so oddali prazneglasovnice, dočim so naši zastopniki enotno volili. Za predsednika je bil izvoljen mariborski župan g. dr. Josip L e s k o v a r, za podpredsednika posestnik g. Jakob R a j h iz Ljutomera, za tajnika pa g. uradnik Franc H r a s t e l j, g. dr. Ivo K e č k e š iz Medimurja in g. Alojz N e u d a u e r iz Gornje Radgone. Po šestju glasov je izročil začasni predsednik predsedstvo g. dr. Leskovarju ter mu čestital na izvolitvi. Svoja mesta so zasedli tudi podpredsednik in tajniki.

pred vsem pa velike udeležbe viničarjev na prihodnjem ustanovnem občnem zboru. Zopet je storjen en korak naprej, naprej proti cilju združitve vseh viničarjev v en tabor organizacije! Živeli zavedni viničarji!

Pisma o »Našem domu.«

Sv. Lenart v Slov. gor. »Naš dom« mi zelo ugaja. Posebno mi je po volji, da daje nam dekletom toliko prostora. Kar zavidam Tončko iz Poljčan ker je prišla v tako čast pri »Našem domu«. Dekleta Slovenskih gor, oklenimo se »Našega doma«! — A. Z., kmetska hči.

Ribnica na Pohorju. Kdo pa je tisti M. H. v »Našem domu«? Tega fanta bi pa rad poznal, ker vam je pri Prosvetni zvezi take bridke povedal. Očetu je »Naš dom« tudi všeč, ker ima domače šale in poučne stvari za kmeta. Tistega kmetskega pisma še ne razumem prav, zanimivo pa je zelo. — J. K.

Zgornja Sv. Kungota. »Naš dom« mi je jako po volji. Zelo zanimiva je povest. Sem že ves »Naš dom« prebrala in že težko čakam na prihodnjo številko. E. M.

Ptuj. Škoda, da še slik nima »Naš doma«. Seve, drage so. Upam, da se bo letošnji »Naš dom« prav močno razširil; potem pa bo že lažje prinašal tu li slike. Sicer pa so gospodje iz Cirilove tiskarne čisto dobro »naslikani« v »Našem domu«. — R. M.

Kaj pravi oče? Ze včasih sem bil naročnik »Našega doma«, potem pa sem ga opustil. Moja Pepca pa mi ni dala miru, ko je zadnjič čitala v »Gospodarju« priporočilo zanj. Mora! sem ji ga naročiti. V nedeljo sem ga prebral in reči moram, da je prav poučen in zabaven. Kar pa mi je najbolj po volji je to da ni vsem »Našem domu« na vseh 35 straneh prav nič takega, česar m'alo deklet ne bi smelo čitati. Tako je prav! Če bo znal »Naš dom« tako učiti in zabavati, ne da bi morala biti povsod »ljubežna« zraven, potem se bo po pravici razširil. To mu tudi jaz iz srca želim. — Marko Zaplotnik.

Predsednik g. dr. Leskovar je nagovoril skupščino z jedrnatimi besedami. Opozarjal je poslance na naloge, ki jih čakajo in na delo, katero pričakuje ljudstvo od njih. Oblastna skupščina je sicer otvorena in bo delovala, toda nima še take moči, kakor ji upravičeno gre v gospodarskem odločevanju in upravljanju oblasti. Zato bo kot predsednik zastavil ves svoj vpliv, da ne bo oblastna skupščina samo posvetovalen organ, ampak iniciativna korporacija, ki bo odločevala v vseh važnejših vprašanjih, ki se tičejo oblasti. Pozval je nato navzoče poslance, da se po stari in dobri slovenski navadi udeležijo sv. opravila, katero je opravil v frančiškanski cerkvi oblastni poslanec g. župnik Ivan Baša iz Bogojine v Prekmurju.

Po sv. opravilu so se poslanci zopet zbrali v dvorani. Zastopnik velikega župana, dvorni svetnik g. dr. Stare je prečital deklaracijo velikega župana. G. dr. Pirkmajer je bil baše službeno odsoten ter ni mogel skupščine sam otvoriti. Nato je vstal predsednik kluba SLS, g. dr. Veble in prečital sledečo izjavo:

Klub Slovenske ljudske stranke, ki je edina prava zastopnica slovenskega naroda, izjavlja:

Sedanja samouprava ne ustreza življenjskim potrebam slovenskega naroda.

Ugotavljamo, da se je Slovenska ljudska stranka ves čas najodločneje borila proti tistim določbam ustave in zakonov, ki ustanavljajo sedanje oblastne skupščine.

Ideal Slovenske ljudske stranke je bil vedno, je in ostane zakonodajna avtonomija zedinjene Slovenije. Naš narod je zrel za tako samoupravo in za njo se bo boril, dokler je ne doseže. To borbo nam pa narekuje tudi ljubezen do naše ujedinjene države, ki se bo po notranji preureditvi na osnovi zakonodajnih avtonomij na znotraj in na zunaj zelo okrepila — tudi v uteho in zaslombo našim bratom tuzemca naše države.

Ker pa vidimo v sedanjih samoupravah vendar nekaj začetek in korak do našega vzora, hočemo, v kolikor nam ustava in zakoni dovoljujejo, zastaviti vse svoje moči, da bo sedanja oblastna skupščina kar najbolj izrabila ta tesni delokrog za izboljšanje težavnega položaja našega ljudstva, položaja, ki ga nismo mi zakrivali.

Da se omogoči uspešno delovanje oblastne skupščine, zahtevamo:

1. Da ostane prejšnja deželna imovina neokrnjena oblastni samoupravi kot legitimni naslednici bivše dežele in da osrednja vlada vrne tiste dele te imovine, ki jih je radi izrednih razmer prevzela časno v svojo upravo.

2. Da osrednja vlada prepusti oblastni samoupravi potrebna finančna sredstva in ji s tem omogoči svobodno delovanje za narodne, kulturne, socialne in gospodarske potrebe našega naroda.

Sedanji gospodarski položaj je izredno težak, tako da ljudstvo ne prenese novih davčnih bremen. Današnje gospodarsko krizo je mogoče rešiti samo z intenzivnim delom samoupravnih teles, ki pa brez zadostnega in trajnega financiranja ni mogoča.

Prepričani smo, da bodo tudi druge politične stranke v vsej državi spoznale našo domoljubno borbo in se nam pridružile, da čimprej zakonitim putem dobimo tako ustavo in tako zakonodajno samoupravo, ki bo ljudstvu res koristila, našo skupno državo pa ojačila.

Njegovi izjavi se je pridružil tudi zastopnik hrvatske pučke stranke g. dr. Ivo Kečkeš iz Medžimurja. Tudi predsednik ostalih klubov so prečitali izjave, nakar so se vršile volitve odbora. Izvoljen je bil sledeči odbor: 1. član dr. Josip Leskovar, namestnika: Alojzij Sagaj in Davorin Krajnc; 2. član Alojzij Supanič, namestnika: Franc Pirnat in Ivan Šerbinec; 3. član: Marko Krajnc, namestnika: Pet. Ostere in Franc Hrastelj; 4. član dr. Andrej Veble, namestnik: dr. Ivo Kečkeš in Jože Stabej; 5. član Jurij Kugovnik; namestnika: dr. Anton Ogrizek in Miha Levstik.

Z izvolitvijo odbora je bila dopoldanska seja zaključena.

Gospodarstvo.

Inž. Henrik Mohorčič.

O NAŠEM NOVM PRAVILNIKU O UVOZU IN O PROMETU UMETNIH GNOJIL.

Pred kratkem je izšel pravilnik o uvozu in prometu umetnih gnojil, ki g'oboko sega v naše gospodarstvo in ki je ostal pri trgovcih z umetnimi gnojili popolnoma nepoznan, kakor sem se sam prepričal. Ker je pravilnik ponekod precej nejasen, sem si poskrbel avtentični komentar nejasnih točk in hočem v kratkih potezah to povedati, kar bi moral znati vsak, ki trguje z umetnimi gnojili.

Iz kmetijskega vidika je dobro, da smo dobili tak pravilnik, ki pomenja prelom s starimi udomačenimi običaji trgovanja z umetnimi gnojili, kateri običaji so služili le ne-reelni trgovini, ki je izkoriščevala nevednost na kmetih. Reelni trgovini z umetnimi gnojili je novi pravilnik prav dober odošel, ker bo onemogočil, če se bo izvajal, vsako zahrbtno umazano špekulacijo. Drž. kmetijskim poskusnim in kontrolnim postajam naprti nov pravilnik polno novega dela. Hudo je, da je stopil pravilnik takoj decembra meseca v veljavo, ko niso bili trgovci nanj nič pripravljani.

Torej ogledjmo si, kaj zahteva novi pravilnik od nas? Vsako umetno gnojilo, ki prihaja iz inozemstva, je podvrženo posebni državni kontroli. Iz vsake desete vreče se vzame po en ogledček iz vagonovskih pošilk. Posamezni ogledki se dobro zmešajo in se iz njih vzame pravi povprečni ogledček, ki se pošlje v analizo. V slučaju, da je 10.000 kg gnojila, se pošlje le en povprečni ogledček za analizo, v slučaju 15.000 kg pa dva povprečna ogledka, pri 21.000 kg se ima že tri povprečne ogledke. Ogledke umetnih gnojil odvzame posebna komisija na licu mesta v vagonu. Umetna gnojila se smejo pri nas v Sloveniji uvajati le skozi mariborsko ali ljubljansko carinarnico. Za vsak ogledček mora preskrbeti lastnik umetnega gnojila po tri steklene posode, ki se dajo neprodušno zapirati s p'utastim, kavčukovim ali steklenim zamaškom. Vsaka vreča z umetnim gnojilom dobi uradno p'ombo in pritrjen karton z označbo vagona in številko ogledka. Nihče ne more preje spraviti umetna gnojila v promet, dokler ni izvršena kemijska ana-

liza. V slučaju, da bi vendar hotel to storiti, mora položiti kavicjo v polni vrednosti blaga pri kmetijski poskusni in kontrolni postaji. Kavicja zapade, če bi se izkazalo, da blaga ne sme uvoziti. Za analizo umetnih gnojil se bo plačevala posebna pristojbina, ki bo menda desetkrat tako visoka kot je dosedaj. Poleg tega plača lastnik umetnega gnojila še kolek 20 Din, da se mu izstavi dovoljenje za avoz preiskanege umetnega gnojila.

Za naše razmere je važno in pomembno, da mora imeti vsako gnojilo gotovo odstotnost. Tako n. pr. mora imeti superfosfat vsaj 16% vodotopne fosforjeve kisline, Thomasova moka pa 18.49% skupne fosforjeve kisline. Vendar se dobi dovoljenje za uvoz tudi n. pr. za 15.5%ni superfosfat ali 17.99%no Thomasovo moko, ker je dovoljena maksimalna razlika 0.5% pri fosforjevi kislini. Obstaja le nevarnost, d najde analitiki le za 0.01% manj fosforjeve kisline in tedaj mora blago nazaj. Umetna gnojila iz naših tovarn pridejo v promet le v od tovarne plombiranih vrečah. Vsako leto pregleda tročlanska komisija iz ministrstva dvakrat vse tovarne umetnih gnojil, poleg tega je preskrbljeno v pravilniku, da pregleda lahko kmetijska poskusna in kontrolna postaja v svojem okolišju vsakčas vsa skladišča pri trgovcih in pri zadržanih in da odvzame ogledke. Če se po analizi ugotovi manjšo odstotnost pri umetnem gnojilu, ali če se ugotovijo pri umetnem gnojilu škodljive lastnosti v sled navzočnosti škodljivih sestavin, tedaj se mora nazna niti vsak tak slučaj pristojni politični oblasti, ki kaznuje na podlagi zakonodajne izpričevala z denarno kaznijo, ali pa z zaporom. Denarne kazni so velike, kajti 10.000 Din je do o. enih kot kazen za onega, ki prekrši iz nevednosti pravilnik. Če prekrši iz malomarnosti pravilnik, se mu sme odvzeti pravico trgovanja z umetnimi gnojili in še povrh kaznovati z denarno kaznijo do 20.000 Din. Kdor pa napravi namenoma z vednostjo falzifikate ali brezvredna gnojila in jih stavlja v promet slabše ali škodljive kakovosti, kakor dovoli pravilnik, se kaznuje z denarno kaznijo do 40.000 Din, ali pa z zaporom do treh mesecev.

Zoper odločbe pristojne kmetijske poskusne in kontrolne postaje se sme vsak v 14 dneh pritožiti na ministrstvo za kmetijstvo in vode.

Povdarjam, da smo lahko veseli, da smo dobili pravilnik, ki ureja promet z umetnimi gnojili, ker je pravilnik v korist splošnosti. Pri nas se razmeroma malo rabijo umetna gnojila, ker so razmeroma draga, a so postala veliko bolj vredna kot so preje bila, ko nismo imeli še pravilnika, ker ne bomo več kupovali od sedaj za naprej — mačka v žaklju!

Zbližanje med Jugoslavijo in Čehoslovaško. V Pragi so se vršila od 13. do 20. februarja posvetovanja med zastopniki našega in čehoslovaškega parlamenta. Oboji so se dogovorili o bodočih trgovinskih pogodbah med obema državama. Iz Beograda je bilo poslanih v Prago k tem posvetovanjem 20 poslancev. Jugoslovanski klub sta zastopala poslanca gg. Franjo Zebot in Janez Strein. Čehi so obljubili, da bodo v Jugoslaviji kupovali vino, sadje, tobak in živino, a Jugoslavlani pri njih fabriške izdelke. Dogovorjali so se naši zastopniki s Čehi in Slovaki tudi o tem, kako se bodo Jugoslavlani in Čehoslovaki med seboj v kulturnem oziru podpirali. Čehi, osobito »zlata Praga«, so naše zastopnike bratski in gostoljubno sprejeli.

Lek proti metljavosti. Z ozirom na vaš članek v št. 37 pod »Metljavost goveje živine«, kjer želite, da bi se poročalo o uspehu zdravljenja, vam sporočam, da se je zdravljenje z preparatom »Fužer žinju« izvrstno obneslo in je vsa živina, ki je bila zdravljena in kjer je bilo sploh še mogoče upati na uspeh, popolnoma ozdravila in se popravila. K temu naj še pripominjam, da sem jaz v svojem članku v »Kmetovalcu« dne 15. 11. 1926 št. 21 priporočal poleg disto'a tudi francoski lek »Fužer žinju«, ki je, kakor se je pokazalo in kakor je dognala od poljedelskega ministrstva odredjena preizkuševalna komisija lanske leto, popolnoma istovreden z disto'om, je pa pri tem mnogo cenejši in se ga živini lažje daje. Kakor sem informiran, se bodo pa cene za fužer še znižale, tako da se to zdravilo zelo priporoča. Kar se pa tiče zdravila »Elcema«, je dognano, da je zelo dvomljive vrednosti in se je v praksi izkazalo celo kot zelo škodljivo. — Z odličnim spoštovanjem. Stanko Arko, živinozdravnik, Ljubljana dne 19. februarja 1927. — Za logo »Fužer žinju« z navodilom za dajanje ima dozdaj samo lekarna Babovec v Ljubljani.

Trije enodnevni sadjarski tečaji se vršijo v marcu na drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru: v torek, dne 1. marca, tečaj o precepjenju sadnega drevja, v sredo, dne 2. marca, tečaj o sajenju, gnojenju in snaženju sadnega drevja, v ponedeljek, dne 7. marca, ponovno tečaj o precepjenju sadnega drevja. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja vsaki dan od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. V interesu sadjarjev samih je, da se omenjenih tečajev v čim večjem številu udeležijo.

Gospodarski tečaj v Sv. Križu pri Ljutomeru. Bračno društvo je priredilo dne 16. in 17. februarja v Štomškovih dvorani gospodarski tečaj. Predavanja so trajala od 9. do 12. in od 1. do 5. ure. Predavali so g. združni revizor Tirš o združništvu kot glavni opori kmečkega stanu, o posojilnicah in bankah, G. tehnik Mencinger o zemljiški knjigi, o mapi in kontroli mej. Drugi dan g. okrajni ekonom Stampar o sadjarstvu in g. okrajni živinozdravnik g. Škof o metljavosti pri goveji živini, ki je letos tako hudo nastopil, da so morali samo v našem srezu zaklati do 700 glav živine. G. gradbenik Dub je predaval o kmečkih domovih in o porabi strojev v kmetijstvu. Predavanjem so s'edili udeleženci razljudno in z velikim zanimanjem in vstrahji do konca. Udeležba je bila prav častna. Prvi dan 195, drugi dan 100 mož in mladencev. Vsi predavatelji so izjavili, da tako dobro obiskanega tečaja še niso imeli. Ker so bili udeleženci razven 5 vsi iz domače župnije, so si Križevčani s tem sami sebi dali najlepše spridevalo, kako se zanimajo za prevažna kmečka vprašanja in kako hrepenijo po napredku in izobrazbi. Obilna udeležba pa tudi kaže, kako srečna je bila misel bratnega društva, da se priredi tečaj. V imenu vseh udeležencev se bračno društvo iskreno zahvaljuje vsem gg. predavateljem za njih trud. Posebna zahvala pa gre še domači posojilnici, ki je radevolje prevzela vse stroške tečaja. Naj bo uverjena, da je to svoto jako dobro naložila.

Ustanovno zborovanje Sadjarske in vrtnarske podružnice za Laško se bo vršilo v nedeljo, dne 27. t. m. po prvi sv. maši v osnovni šoli, zvezano s strokovnim predavanjem iz sadjarstva. Sadjarji ter ljubitelji sadjarstva in vrtnarstva iz Laškega in okolice, udeležite se tega gospodarsko izredno važnega zborovanja!

Mariborski trg, dne 19. februarja 1927. 74 slaninarjev je pripeljalo 235 zaklanih svinj na trg, ki so prodajali meso in slanino po 10.50 do 25 Din za kg na drobno, oziroma po 14 do 17 Din kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedino in ovčje meso po 8 do 10, volovsko 12 do 15, telečje 10 do 17, svinjsko 15 do 17 Din kg. — Drugače je bil trg prav dobro založen in obiskan. — Perutnine je bilo okoli 400 komadov. Cene so bile kosem in piščancem 25 do 50, racam in gosom 30 do 70, puranom pa 70 do 125 Din komad; domačim zajcem 8 do 25, divjim 30 do 50 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, Krompirja je bilo 11 vozov; cene so poskočile za 25 par pri kg, sveže zelje se je prodajalo po 2 do 4, karfiol 5 do 15, endivija 1 do 1.50, ohrovti 2.50 do 6 Din komad, čebula 5 do 7, česen 8 do 15 Din venec, zelje 3.50 do 4, kislja repa 2 Din, grah v stročju 20, maslo 40 do 44, kuhano 44 do 46, čajno 50 do 65 Din kg, mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14 Din liter, med 30 do 35 Din kg; jujca 1.25 do 2 Din komad, fižol 2.50 do 3 Din liter, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 20 do 26 Din liter; spjdie: jabolka in hruške 3 do 12, suhe češnje 7.50 do 10 Din, orehi 10, luščeni 32 do 35, datelji 24 do 35 Din kg. — Lončena in lesena roba, katere je bilo to pot mnogo na trgu, in sicer največ pletenih košar, jerbosov, peharjev in lesenih škafov in banj, se je prodajalo po 1 do 120 Din komad, brezove melle 2.25 do 6 Din komad, leseni vozički 100 do 300 Din komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 16. t. m. je bilo 9 vozov sena, 3 vozovi otave in 5 vozov slame, v soboto, 19. februarja pa 12 vozov sena, 2 voza otave in 6 vozov slame na trgu. Cene so bile senu: 80 do 100, otavi 75 do 90, slami pa 32.50 do 55 Din za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 18. februarja se je pripeljalo 90 svinj, 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 105—125 Din, 7—9 tednov stari 150—200 Din, 3—4 mesece stari 250—350 Din, 5—7 mesecev stari 400—450 Din, 8—10 mesecev stari 500—550 Din, 1 kg žive teže 9.50—10 Din, 1 kg mrtve teže 15—16 Din. Prodalo se je 51 kom.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 12 konj, 6 bikov, 178 volov, 249 krav in 6 telet; skupaj 451 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. februarja 1927 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 8 Din, poldebeli voli 6.50 do 7, plemenski voli 5.50 do 6, biki za klanje 6.25 do 6.75, klavne krave debele 6 do 6.50, plemenske krave 5.25 do 5.75, krave za klobasarje 2.50 do 3, molzne krave 5.50 do 6, breje krave 5.50 do 6, mlada živina 6 do 8. Prodalo se je 259 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 33, v Italijo 30.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 8 do 18 Din kg. Telečje meso 12.50 do 19 Din kg. Svinjsko meso sveže 15 do 27 Din.

Za razvedrilo.

Pri velikonočnem izpraševanju je stavil g. župnik neko vprašanje, na katerega pa vprašani ni znal odgovoriti, in ga je bilo sram. G. župnik pa ga je hotel rešiti iz zadrege, pa mu je rekel: »Seveda, to vprašanje je za vas težko!« — Mož pa je odgovoril: »Vprašanje še ni tako težko, pač pa odgovor, ta je težek!«

Kje se dobi tobak. Neki šolar je napisal v šolski nalogi o tobaku to-le: Tobak se dobi v južnih krajih naše države, včasih pa tudi v cigarah!

Dobra brigalna. Po nekem požaru so vprašali gasilca: »Kako je delovala vaša nova brigalna?« — Oni pa je hitro odgovoril: »O, izvrstno, samo — vode nismo imeli!«

To bi bil spomin! K vdovi je prišel neki gospod in rekel: »Vaš pokojni mož je bil moj dober prijatelj! Ali je zapustil kaj takega, kar bi mogel vzeti jaz za trajen spomin na njega?« — Ona: »Mene, le mene je zapustil!«

Predpustno prerokovanje. Ako se dosti moži jih in ženi o pusti — pride jih dosti na oklice in ljudem v čeljusti!

Naravno: Jud pravi drugemu Judu: »Kako to, Izak, da imaš uš, ki te ugrizne takoj pod prsti, samo da sežeš pod srajco!« — »Pa, kako vprašanje«, mu zagode Izak, »če zagrabim mimo, ujamem pa drugo!«

Pisma iz domačih krajev.

Vurberg. Naš gospod župan, propadli kandidat SDS je na dan volitev, ko je slišal svojo obsodbo v lastni občini, izjavljal, da se za te volitve ni dosti brigal, pač pa bo nastopil odločno pri prihodnjih volitvah ter preskrbel, da ne pride županstvo v klerikalno stranko. Toda naši spoštovani volilci bodo tudi takrat odločni in bodo tudi takrat z 226 glasovi ali še višje dejali tako, še danes g. Preložnik je župan občine Vurberg, pa nikoli več. Da bi že ta čas skoraj prišel, čim prej tem srečnejša bo občina.

Remšnik. Hmelj bodo začeli saditi naši posestniki. Smo v hribih, pa denarja je treba, a hmelj daje upanje, če se le bo obnesel. — Naša šola dohva vse slovenske liste, seveda katoliških ne, da jih učitelj daje ljudem. Dajte ljudstvu zdrave dušne hrane, ne pa smrdljivega strupa grdega časopisja!

Jarenina. I oročil se je v tukajšnji cerkvi dne 19. t. m. gospod Robert Slančcker, sin posestnika in gostilničarja v Pesniškem dvoru z g'dč. Angelo Sposovo, hčerke posestnika istotam. Mlademu paru obilo sreče in blagoslova!

Gornja Sv. Kungota. Dne 19. februarja je umrla na Cajzlju viničarka v cerkvenih gorah, žena Frančišek Sirec, Terezija Sirec, tretjerednica. V soboto se je bila dobre volje, sicer bolelna, toda proti večeru pa se je tudi dan njenega 42 letnega življenja nagnil k zatonu, zaspala je sladko, z nasmehom na ustih, šepetajoč Jezus in Marija. Irtečeni prvi petek se je revica močno prehladila, od tistega časa je hirala. Zapusča pridnega, zvestega moža in pridno hčerko. I ogreb je vodil od doma domači gospod župnik, ki je ob njenem odprtem grobu govoril zadnje slovo, povdarjajoč besede sv. pisma: »Blagor tistim, ki jih Gospod, kadar pride, najde tujce«. Domači pevci so zapeli pred hišo tisto prelepo: »Kaj je človek na tem svetu«, na grobu pa tisto večno lepo: »O idi čuša k svojemu!« Njena smrt pa naj nas opominja, bodimo pripravljani, ker ne vemo ne dneva, ne ure. Sladko počivaj pridna žena pri ložjem presv. Srca, ki si ga tako goreče ljubila!

Gornja Sv. Kungota. Na Vrtičah je umrl 18. februarja pravi mizarski umetnik v starosti 66 let, Frančišek Sirec. Pokojni je bil mož-peščenjak in zelo simpatična oseba, povsod so ga klicali na delo. Krasno izdelano pohištvo po domači in sosednih župnijah hvali mojstra in njegov umetniško-mizarski talent. Stanoval je pri posestniku Fr. Kaiserja še čez 11 let. Kot dober delavec in mojster je bil pri ljudeh zelo priljubljen, je delal po ceni ter imel srce za siromaka, zato mu je tudi ljudstvo izkazalo v nedeljo 20. februarja po blagoslovu čast na zadnji poti v mogočnem